

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.4.2010
KOM(2010)191 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om gennemførelsen af det europæiske genopretningsprogram for energiområdet

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om gennemførelsen af det europæiske genopretningsprogram for energiområdet

1. Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet: tilblivelse og kendetegn

Baggrund og motivering

Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (genopretningsprogrammet) har sit udspring i den europæiske økonomiske genopretningsplan, som Kommissionen vedtog den 26. november 2008 som reaktion på den økonomiske og finansielle krise i Europa. Planen opfordrer til samordnede nationale indsatser suppleret med en direkte EU-indsats for at indskyde købekraft i økonomien og øge efterspørgslen ved en omgående budgetforøgelse på 200 mio. EUR. I denne forbindelse blev Europas infrastruktur og produktionsanlæg på energiområdet udvalgt som et af hovedindsatsområderne, og der blev stillet forslag om at mobilisere ekstra ressourcer fra EU-budgettet. Det Europæiske Råd tilsluttede sig planen i december 2008 og opfordrede Kommissionen til at forelægge en liste over konkrete energiprojekter. Endvidere var den anden strategiske energiredegørelse, som Kommissionen fremlagde i november 2008 og Det Europæiske Råd tilsluttede sig på sit forårsmøde i 2009, et politisk nøgledokument, som fastsatte EU's hovedindsatsområder på energiområdet for de kommende år.

Efterhånden som den finansielle og økonomiske krise tog fart, blev det nødvendigt at gribe ind ved hjælp af offentlige udgifter for at lette investeringerne i energinet og nye vedvarende energikilder og for at fremskynde udviklingen af CO₂-opsamling og -lagring. Tilbageslaget gav fare for, at planlagte projekter ville blive forsinket eller skrinlagt, hvad der ville have undermineret EU's energiforsyningsikkerhed og kvaliteten af forsyningerne til slutbrugerne. EU skred ind ved at stille forslag om en serie nøje målrettede og afpassede foranstaltninger for at hjælpe med at sætte fart i investeringerne i energisektoren.

På denne baggrund vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EF) nr. 663/2009¹, hvorved genopretningsprogrammet for energiområdet blev sat i verden. Genopretningsprogrammet er et finansieringsinstrument, hvis overordnede formål er at stimulere genopretningen efter det økonomiske tilbageslag for EU's økonomi, samtidig med at EU bringes tættere på at opfylde sine energi- og klimapolitiske mål, som er at sikre og sprede energiforsyningerne, at få det indre energimarked til at fungere og at reducere udledningerne af drivhusgasser.

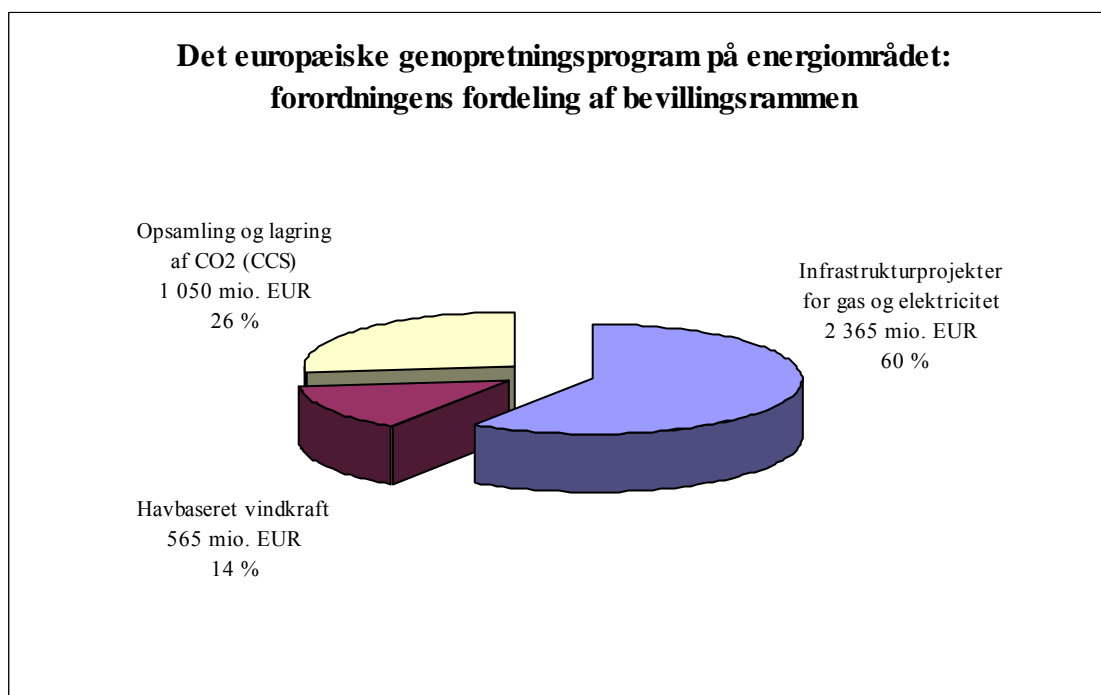
En ny fremgangsmåde

Til arbejdet hen imod disse mål er der bevilget en støtteramme på 3 980 mio. EUR til tre delprogrammer under genopretningsprogrammet. Forordningen tildeler 2 365 mio. EUR til gas- og el-infrastrukturprojekter, 565 mio. EUR til havbaserede vindkraftprojekter (havvindmøller) og 1 050 mio. EUR til projekter for CO₂-opsamling og -lagring (CCS). EU's bidrag ydes som tilskud til projektiværksætterne på programmets tre områder. Projekterne er udpeget på forhånd og opført i forordningens bilag, men de praktiske foranstaltninger til

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 af 13. juli 2009 om et program til støtte for den økonomiske genopretning i form af fællesskabsstøtte til projekter på energiområdet.

gennemførelse af projekterne og projektiværksætterne udvælges ud fra nærmere kvalifikations-, udvælgelses- og tildelingskriterier efter indkaldelse af forslag. Tilskud kan dække op til 50 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger til gas- og elinfrastruktur og til havvindmølleprojekter og op til 80 % til CCS-projekter.

Genopretningsprogrammet er en ny måde for EU at finansiere infrastruktur og teknologisk udvikling i energisektoren på. Ser man på finansieringsindsatsen, er det første gang, der er stillet så store finansieringsbeløb til rådighed gennem EU-budgettet. Det er en stor ændring i forhold til de ret små beløb, Kommissionen hidtil har bevilget inden for rammerne af TEN-E-programmet (transeuropæiske energinet), forskningsrammeprogrammerne og IEE-programmet (Intelligent Energi – Europa). I gennemsnit yder TEN-E, det syvende forskningsrammeprogram og IEE årlige rammebeløb på hhv. 20, 300 og 100 mio. EUR til energiprojekter. Det skal dog bemærkes, at EU også støtter energiprojekter med finansieringsinstrumenter som strukturfondene samt ved lån fra Den Europæiske Investeringsbank og med særlige finansieringsinstrumenter.

Genopretningsprogrammet er tilrettelagt ud fra de mål, der er sat for det. Hvis en stimulusplan skal fremme den økonomiske genopretning, skal den gerne sætte penge i omløb hurtigt. Det viser sig i forordningen om genopretningsprogrammet som en bestemmelse om, at de retlige forpligtelser til gennemførelse af programmet indgås senest den 31. december 2010. Desuden kræver forordningen, at kriterierne for støttetildeling omfatter modenheden af de foranstaltninger, der foreslås finansieret gennem genopretningsprogrammet, hvilket vil sige, at de skal kunne afholde kapitaludgifter allerede i 2010.

For at få størst mulig virkning både energipolitisk og hvad angår genopretning af økonomien, sigter programmet mod et forholdsvis lille antal højstrategiske projekter. Projekterne er udpeget på baggrund af EU's energipolitiske retningslinjer, som er fastsat i den anden strategiske energiredegørelse og i den strategiske energiteknologiplan, og under hensyntagen til de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af TEN-E-programmet, til en passende geografisk afbalancering og til interessenthøringer på de områder, programmet omfatter. I overensstemmelse med denne fremgangsmåde ydes der tilskud på basis af ansøgerne evne til at bidrage til moderniseringen og udbygningen af energinet over hele EU og til udviklingen

og ibrugtagningen af strategiske teknologier til CO₂-fattig energiproduktion. Tildelingskriterierne omfatter også: i hvilken grad manglen på adgang til finansiering forsinker gennemførelsen af foranstaltningen, i hvilken grad genopretningsstøtte vil stimulere finansiering fra offentlige og private kilder, samt de bredere samfundsmæssige, økonomiske og miljømæssige virkninger.

2. Genopretningsprogrammets overensstemmelse med EU's energipolitik

Hvis energiforsyningernes sikkerhed, konkurrencedygtighed og bæredygtighed skal opretholdes i de kommende år og årtier, bliver det en hasteopgave for EU at udvide og forny sin energiinfrastruktur og gøre dens dele indbyrdes kompatible og at fjerne CO₂ fra energiproduktionen ved ibrugtagning af strategisk lavemissionsteknologi. En sådan udvikling bliver afgørende for, om EU skal kunne nå de mål, alle medlemsstaterne har forpligtet sig på, nemlig at mindske drivhusgasudledningerne og det primære energiforbrug med 20 % og at øge den vedvarende energis andel af det endelige energiforbrug til 20 %. Disse udfordringer tager genopretningsprogrammet op med de tre delprogrammer.

Projekter for gas- og elinfrastruktur

Det er nødvendigt at investere i gas- og elinfrastruktur for at lette handelen med energi og bidrage til, at der kan udvikle sig et velfungerende indre marked for energi. Et velfungerende indre energimarked vil give slutbrugerne en god betjening til en lavere pris, og det vil også sætte Den Europæiske Union i stand til at manøvrere effektivt under eventuelle forsyningsafbrydelser som den, der opstod i januar 2009.

Det er nødvendigt, at øge integrationen af infrastrukturanlæg til energitransport og -handel over hele EU ved at anlægge de manglende forbindelser. Flere medlemsstater, navnlig i Østeuropa og i EU's yderområder, har brug for at blive bedre forbundet med resten af EU. Genopretningsprogrammet er således også et middel til at øge solidariteten mellem medlemsstaterne. Dertil kommer, at forsyningsikkerheden ikke blot forudsætter integrerede energinet i EU, men også spredning af energitransportruterne og ressourcerne uden for EU's grænser, herunder de ressourcer, der kommer til EU i form af flydende naturgas (LNG).

Inden for disse rammer støtter genopretningsprogrammet modne projekter, som når de kommer i drift:

- vil sikre Den Europæiske Union yderligere forsyninger på omkring 50 mia. kubikmeter gas om året fra tredjelande gennem rørledningerne Nabucco, ITGI-Poseidon, GALSI og de nye terminaler for flydende naturgas i Polen og Cypern
- vil bidrage til at styrke det europæiske gasledningsnet ved anlæg af nye eller forstærkning af bestående forbindelser mellem Portugal, Spanien og Frankrig (begge retninger), Tyskland, Belgien og Det Forenede Kongerige (begge retninger), Rumænien, Bulgarien, Grækenland, Italien, Slovakiet og Ungarn (begge retninger) samt de baltiske lande, Polen, Danmark og Tyskland
- vil etablere mulighed for tilbagegående gasstrømme i vigtige forbindelsesled i gastransportsystemerne i Portugal, Rumænien, Østrig, Slovakiet, Tjekkiet, Ungarn, Letland, Litauen og Polen, så der kan foregå samarbejde og gashandel i begge retninger med nabolande og videre med fjernere lande
- vil bidrage til at forbedre det europæiske elkabelnet ved at styrke samkøringkapaciteten mellem Spanien og Frankrig, Portugal og Spanien, Østrig og Ungarn, Irland og Det Forenede Kongerige samt i det centrale Tyskland

- vil integrere isolerede regioner og "energiøer" ved at anlægge nye store samkøringslinjer fra de baltiske lande (Estland, Letland og Litauen) til det nordiske marked (Finland, Sverige, Danmark, Norge) samt fra Malta til Italien og fra Sicilien til den italienske fastland.

Vindkraft til havs

De projekter, der er udvalgt til støtte fra programmet, er forløbere i havvindmøllesektoren. Den teknologi, der vil blive demonstreret og taget i brug i stor skala – innovative fundamentskonstruktioner (gravitationsfundamenter, jackets, trefodsfundamenter, tripiles), havvindmølleturbiner på flere megawatt, modulbaseret teknologi for integration i elnettet – er en forudsætning for EU's ambitiøse mål for, hvor stor en del af elektriciteten der skal komme fra havvindmøller i 2020 og fremefter. Projekterne tager de hovedudfordringer op, som Kommissionen har peget på i sin meddelelse om energi fra havvindmøller og i den strategiske energiteknologiplans industriinitiativ for vindkraftsektoren². Tilskuddene fra programmet vil sikre anlægget af de første store (400 MW) havvindmølleparker og forventes umiddelbart at øge den CO₂-frie elproduktionskapacitet med omkring 1 500 MW. De har afgørende betydning som bidrag til, at EU's medlemsstater kan nå de bindende mål for elektricitet produceret med vedvarende energikilder i 2020. Tilskuddene får også afgørende betydning for de første skridt hen imod et europæisk søkabelnet, der kan øge elhandelskapaciteten på det indre marked.

Genopretningsprogrammets afsnit om havbaseret vindkraft yder støtte til storskalaprøvning, fremstilling og ibrugtagning af innovative turbiner og havvindmøllefundamenter i følgende projekter:

- 4 projekter for anlæg af store havvindmølleparker i den tyske del af Nordsøen (Bard I, Global Tech I, Nordsee Ost, Borkum West II)
- 1 projekt for en prøvestation for havvindmøller ud for Aberdeen (Det Forenede Kongerige)
- 1 projekt for gennemførelse af næste fase af vindmølleparken på Thorntonbanken i den belgiske del af Nordsøen.

Programmets del for havbaseret vindkraft giver også støtte til udvikling af modulbaserede løsninger på integrationen af storproduktion af vindkraft i elnettet gennem:

- 1 projekt, der tilvejebringer en integreret samkøringslinje for vindmølleparkerne på Kriegers Flak i Østersøen (Tyskland, Danmark)
- et kabel, der forbinder Nederlandene og Danmark ved brug af HVDC-teknologi, der gør det muligt at forbinde havvindmølleparker med elnettet i land
- et havbaseret knudepunkt i den planlagte HVDC-forbindelse mellem Shetlandsøerne og Skotland (Det Forenede Kongerige), der vil fungere som multiterminalplatform for forbindelse af planlagte vindmølleparker og el fra havenergi.

---

² KOM(2008) 768 og KOM(2007) 732.

CO₂-opsamling og -lagring (CCS)

Sværindustrien og kraftværker, der fyrer med fossilt brændstof, hører med 52 % af verdens samlede CO₂-udledninger til de største CO₂-syndere. Der vil fortsat blive brugt fossilt brændstof i elproduktionen, og selvom vedvarende energi vinder frem på markedet, forventes forbruget af kul ikke at falde i de kommende årtier. CCS-teknikken kan rense elproduktionen for CO₂ og sammen med effektiv energiudnyttelse og vedvarende energi bidrage væsentligt til, at vi når målene for reduktion af CO₂-udledningerne. Men teknologien er endnu ikke rentabel og kræver stadig yderligere afprøvning. Genopretningsprogrammet tager fat om dette problem ved at støtte seks store demonstrationsprojekter, der forventes at udvikle CCS-begrebet, mindske omkostningerne til investering og drift og øge befolkningens viden om teknologien. Genopretningsprogrammet er et første skridt hen imod at gøre CCS-baseret kraftproduktion rentabel i 2020. Disse pionerprojekter kan bane vej for mange flere, da de demonstrerer alle de tre hovedteknologier til CO₂-opsamling: post-combustion, oxyfuel-forbrænding og kombineret cyklus med integreret forgasning (IGCC). De repræsenterer også alle de vigtigste lagringsmuligheder: i saltvandsreservoirer i undergrunden både til lands og til vands samt i udtømte olie- og gasfelter.

På dette område støtter genopretningsprogrammet følgende modne CCS-projekter, der sigter mod at blive driftsklare i 2015:

- Projektet i Jaenschwalde (Tyskland) skal demonstrere oxyfuelforbrænding og post-combustion-teknologi i et eksisterende kraftværk. Der analyseres på to lagrings- og transportmuligheder.
- Et post-combustion-CCS-anlæg på et nyt 660 MW kulkraftværk udføres under projektet i Porto Tolle (Italien). I opsamlingsdelen behandles røggasmængder svarende en elproduktion på 250 MW. Lagringen skal ske i et saltvandsreservoir under Adriaterhavet.
- I Rotterdam (Nederlandene) vil post-combustion-teknikken blive afprøvet på et anlæg svarende til en produktion på 250 MW. CO₂-lagringen skal ske i et udtømt gasfelt i nærheden af anlægget. Projektet indgår i Rotterdams klimainitiativ, der sigter mod at opbygge infrastruktur for transport og lagring af CO₂ til regionen.
- Projektet i Bełchatow (Polen) skal demonstrere post-combustion-teknologi i en ny superkritisk enhed i et stort brunkulsfyret værk i Europa. Tre forskellige saltvandsreservoirer tæt på værket vil blive undersøgt som lagringssteder.
- I Compostilla (Spanien) vil oxyfuelforbrænding og fluidbedteknologi blive afprøvet i et 30 MW forsøgsanlæg, som frem til december 2015 vil blive opskaleret til et demonstrationsanlæg på mere end 320 MW. Det er planen, at oplagringen skal ske i et nærliggende saltvandsreservoir.
- Projektet i Hatfield (Det Forenede Kongerige) skal demonstrere pre-combustion-teknologi på et nyt 900 MW kraftværk med IGCC. Oplagringen tænkes at ske i et gasfelt under Nordsøen. Projektet indgår i Yorkshire Forward-initiativet, der sigter mod at opbygge infrastruktur for transport og lagring af CO₂ til regionen.

3. Status for gennemførelsen af genopretningsprogrammet

Den 19. maj 2009 udsendte Kommissionen en fælles indkaldelse for de tre delprogrammer og opfordrede potentielle projektiværksættere til at indsende forslag inden 15. juli 2009. Der kom

87 forslag: 46 om gas- og elektricitetsprojekter, 29 om havbaseret vindkraft og 12 om CCS. Bedømmelsen blev foretaget for hvert delprogram for sig. Den blev indledt i anden halvdel af juli 2009 for de tre delprogrammer. For havbaseret vindkraft og CCS blev den afsluttet i september, men projekterne for gas- og elinfrastruktur var dels flere i antal og dels mere komplekse, så for dem var bedømmelsen først færdig i november 2009.

Bedømmelseskomitéernes anbefalinger lå til grund for Kommissionens udarbejdelse af støttebeslutninger for hvert delprogram. De foreslåede støttebeslutninger blev modtaget med en positiv udtalelse fra de relevante udvalg³ og forelagt for Europa-Parlamentet til kontrol. Kommissionen vedtog støttebeslutningerne den 9. december 2009 for havbaseret vindkraft og CCS og den 4. marts 2010 for gas- og el-infrastrukturprojekterne.

Delprogram	Indkomne forslag	Udvalgte forslag	Bevilgede tilskud (mia. EUR)
Infrastruktur	46	43	2,299
- Gas (inklusive tilbagestrømning)	33	31	1,391
- Elektricitet	13	12	0,908
Havbaseret vindkraft	29	9	0,565
Opsamling og lagring af CO₂	12	6	1,000
I ALT (mia. EUR)			3,864

Det skønnes i øjeblikket, at næsten hele genopretningsprogrammets finansieringsramme (3,98 mia. EUR) vil være brugt i foråret 2010. Tilbage står omkring 115 mio. EUR (under 3 % af det samlede beløb), som der ikke kan indgås forpligtelser for. Dette beløb forventes ikke at ændre sig, medmindre en eller flere projektivrærksættere undlader at udnytte bevillingerne på grund af problemer med at få myndighedernes tilladelse eller på grund af teknologiske eller markedsrelaterede risici. Præcis hvor mange midler der ikke kan indgås forpligtelser for, vil stå klart i efteråret 2010. Kommissionens afdelinger er for tiden i færd med at vurdere, hvilke muligheder der er for at omfordele ubrugte midler i overensstemmelse med forordningens betragtning 7 og artikel 28 samt Kommissionens erklæring til forordningen.

Så snart støttebeslutningerne var vedtaget, begyndte Kommissionen at indgå de enkelte retslige forpligtelser. For så vidt angår havbaseret vindkraft og CCS har det retslige forpligtelser form af tilskudsaftaler som underskrives af Kommissionen og modtageren. For infrastrukturprojekterne på gas- og el-området vedtager Kommissionen tilskudsbeslutninger i hvert tilfælde og meddeler dem til modtageren.

Projekter for gas- og elinfrastruktur

Kommissionen modtog 46 forslag, som i alt søgte om støtte for 2,364 mia. EUR. Forslagene blev bedømt af en intern bedømmelseskomité bestående af repræsentanter for Kommissionen med bistand fra en gruppe uafhængige eksperter. Bedømmelseskomitéen anbefalede 43 projekter som støtteværdige, og Kommissionen vedtog at yde støtte på i alt 2,3 mia. EUR (til

³ Programudvalget for det syvende rammeprogram for så vidt angår delprogrammerne for havbaseret vindkraft og CCS og udvalget for finansiel støtte (TEN-E) for så vidt angår infrastrukturprojekterne på gas- og el-området.

31 gas- og 12 elektricitetsprojekter). De 43 enkeltafgørelser om støtte er under udarbejdelse og bør være vedtaget og meddelt i maj 2010.

Projekter for havbaseret vindkraft

Delprogrammet for havbaseret vindkraft fik særlig stor succes med 29 forslag, der søgte om finansieringsstøtte på i alt 1,669 mia. EUR, langt over den fastsatte ramme på 565 mio. EUR. På grundlag af henstillingen fra bedømmelseskomitéen, der bestod af tjenestemænd fra Kommissionen, har Kommissionen udnyttet bevillingsrammen og bevilget 565 mio. EUR til de ni højestrangerende forslag. Fire af tilskudsaftalerne er allerede indgået, og de resterende fem er ved at blive underskrevet.

Projekter for CO₂-opsamling og -lagring

Der indkom i alt 12 forslag. I alt blev der søgt om støtte på 1,770 mia. EUR, hvad der skal ses i forhold til CCS-delprogrammets bevillingsramme på 1,050 mia. EUR. Bedømmelseskomitéen bestod af tjenestemænd fra Kommissionen med eksperter fra Den Europæiske Investeringsbank som observatører, og på grundlag af dens anbefalinger har Kommissionen bevilget 1 mia. EUR til de seks højestrangerende forslag. Tre af tilskudsaftalerne er indgået, tre er ved at blive indgået.

4. Foreløbig vurdering

Der er ikke gået tid nok siden forslagsindkaldelsen under genopretningsprogrammet, til at dets resultater kan vurderes. Det er dog i indeværende fase af gennemførelsen muligt at formidle et første indtryk af, hvordan programmet virker. For det første må det understreges, at forslagsindkaldelsen var en succes. De mange, gode forslag bekræfter, at genopretningsprogrammets fremgangsmåde er relevant, og at erhvervslivet er klar.

Det er interessant at notere, at genopretningsprogrammet fra starten ser ud til at have fremskyndet investeringerne i infrastruktur. De udvalgte projekters tekniske modenhedsgrad betød, at indledende forundersøgelser, omkostnings- og markedsanalyser og investeringsstrategier – i nogle tilfælde finansieret af TEN-E-programmet – allerede var færdiggjort, før genopretningsprogrammet kom ind i billedet. Men udsigten til finansieringsstøtte til kapitaludgifterne fra EU har vist sig at være afgørende for, at projekterne faktisk blev sat i værk. Genopretningsprogrammet har således stimuleret investeringerne ved at tiltrække medindskydere og tilskynde dem til at indgå investeringsforpligtelser. Det har gjort det muligt at igangsætte projekter, som ellers ville være blevet udsat eller opgivet under de stramme finansieringsforhold i den nuværende økonomiske situation. EU's bidrag har haft en vigtig løftestangsvirkning. På gas- og elprojekternes område forventes genopretningsprogrammets tilskud på 2,3 mia. EUR at mobilisere op til 22 mia. EUR i privatsektorinvesteringer over de næste 3-5 år.

Men de vækstfremmende virkninger af genopretningsprogrammet består ikke kun af de direkte investeringer i de udvalgte projekter. De breder sig også i forsyningskæden. Det kan allerede ses inden for havbaseret vindkraft, hvor projekterne bidrager til at skabe eller sikre mange arbejdspladser i ny fabrikker eller produktionslinjer, hvor der fremstilles fundamentskonstruktioner og vindmøllekomponenter, og inden for samling og installation af disse dele til havs. En del af denne nye produktionsaktivitet finder sted i egne, hvor der er særlig stor arbejdsløshed, f.eks. langs kysten ved Cuxhaven i Nordtyskland. Hvad angår budgetgennemførelse er vindkraftprojekterne kommet længst. Ved udgangen af marts 2010 havde Kommissionen udbetalt forfinansiering på mere end 65 mio. EUR i alt. For perioden april til juni 2010 er der planlagt yderligere udbetalinger på i alt ca. 155 mio. EUR.

Også med CCS-projekterne gøres der gode fremskridt. Genopretningsprogrammet har som medfinansierende part haft afgørende betydning for, at disse projekter er kommet i gang. Demonstrationsvirkningen mærkes allerede i Rotterdam- og Hatfield-projekterne, der har ambitioner om at blive CCS-knudepunkter med potentiale for at tiltrække andre investeringer i infrastruktur til CO₂-transport og -lagring fra andre store CO₂-udledere i regionen. De første ordrer på installationer vil blive placeret i 2010 og medføre betydelige kapitaludgifter og skabe mange arbejdspladser.

5. Potentielle risici for projektgennemførelsen og afbødende foranstaltninger

De projekter, genopretningsprogrammet støtter, frembyder i nogle tilfælde en høj grad af teknisk, organisatorisk og finansiel kompleksitet og indebærer derfor en vis risiko. En vellykket gennemførelse forudsætter, at al relevant miljølovgivning efterleves⁴, at anlægstilladelserne udstedes i overensstemmelse med tidsplanen og at iværksætterne står ved deres finansieringstilsagn. Nationale, regionale og lokale myndigheders aktive medvirken har central betydning i de forvaltningsprocedurer, der skal resultere i de nødvendige tilladelser. For at tage højde for disse risici vil Kommissionens enkeltafgørelser om tilskud til gas- og elektricitetsprojekterne indeholde en klausul om, at før der kan foretages udbetalinger, skal modtagerne:

- have modtaget de nødvendige miljø- og anlægstilladelser og
- inden udgangen af 2010 have underskrevet en investeringsbeslutning, som udgør projektiværksætternes formelle forpligtelse til at sætte projektet i gang.

Opfyldes disse vilkår ikke, vil Kommissionen tage situationen op til fornyet overvejelse og i givet fald annullere beslutningen og frigøre midlerne.

I nogle af vindkraftprojekterne er risikoen hovedsagelig teknologisk. F.eks. skal et af projekterne som det første demonstrere etablering til havs af 6 MW vindturbiner, mens andre vil bruge højspændt jævnstrøm (HVDC) til at integrere vindkraften i elnettet ved en kapacitet hvor denne teknik endnu ikke er gennemprøvet. I andre projekter er risikoen mere af finansiel art (finansiel afslutning planlagt inden for de næste par måneder) eller administrativ (mulig forsinkelse af tilladelser). De tekniske bilag til tilskudsaftalerne forklarer, hvordan modtagerne forvalter risikoen og indeholder planer for indhentning af nødvendig medfinansiering og tilladelser.

Hvad CCS-projekterne angår skrider gennemførelsen planmæssigt frem. Der er dog følsomme spørgsmål, som man må holde øje med. For det første må der sikres løbende national finansiering og medvirken fra erhvervslivet, hvis CCS-demoprojekterne skal føres til en heldig afslutning i 2015. Dertil kommer, at medlemsstaterne skal tilvejebringe det nødvendige lovgrundlag for CO₂-lagring ved at gennemføre CCS-direktivet⁵ i national ret. Det er nødvendigt for at undgå forsinkelser i udstedelsen af tilladelser til CO₂-lagring og dermed i sidste ende i godkendelsen af investeringsbeslutningen. Endelig bør befolkningen oplyses

---

⁴ Vigtige EU-lovregler skal overholdes, herunder særlig: direktiv 85/337/EF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, ændret ved direktiv 97/11/EF og direktiv 2003/35/EF; direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet; konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Esbo, 1991); direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid.

behørigt om sikkerheden ved CO₂-lagring, da det er afgørende for CCS-projekternes gennemførelse.

Kommissionens ansvarlige tjenestegrene vil sørge for projektledelsen i tæt samarbejde med medlemsstaterne og/eller projektiværksætterne. De vil basere sig på tekniske gennemførelsesrapporter og omkostningsredegørelser, som støttemodtagerne indleverer med jævne mellemrum, og følge med i gennemførelsen ved besøg på stedet. Når der er behov for det, vil Kommissionen lade sig bistå af eksterne, uafhængige eksperter ved overvågningen af genopretningsprogrammets projekter og i den generelle vurdering af dets virkninger.

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.4.2010
KOM(2010)191 endelig

BILAG

**Til rapporten fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet
om gennemførelsen af det europæiske genopretningsprogram for energiområdet**

DA

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

DA

BILAG

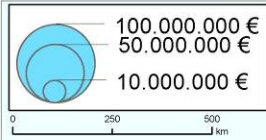
Geografisk præsentation af de udvalgte forslag

Liste over udvalgte projekter

Tabel 1	Tilskud til projekter for gasforbindelser
Tabel 2	Tilskud til projekter for gasforbindelser med tilbagestrømning
Tabel 3	Tilskud til projekter for elinfrastruktur
Tabel 4	Tilskud til projekter på små øer
Tabel 5	Tilskud til projekter for havbaseret vindkraft
Tabel 6	Tilskud til CCS-projekter

Selected proposals - Gas interconnectors

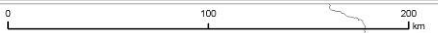

© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries
Cartography: DG TREN September 2009
http://ec.europa.eu/energy_transport/index_fr.html

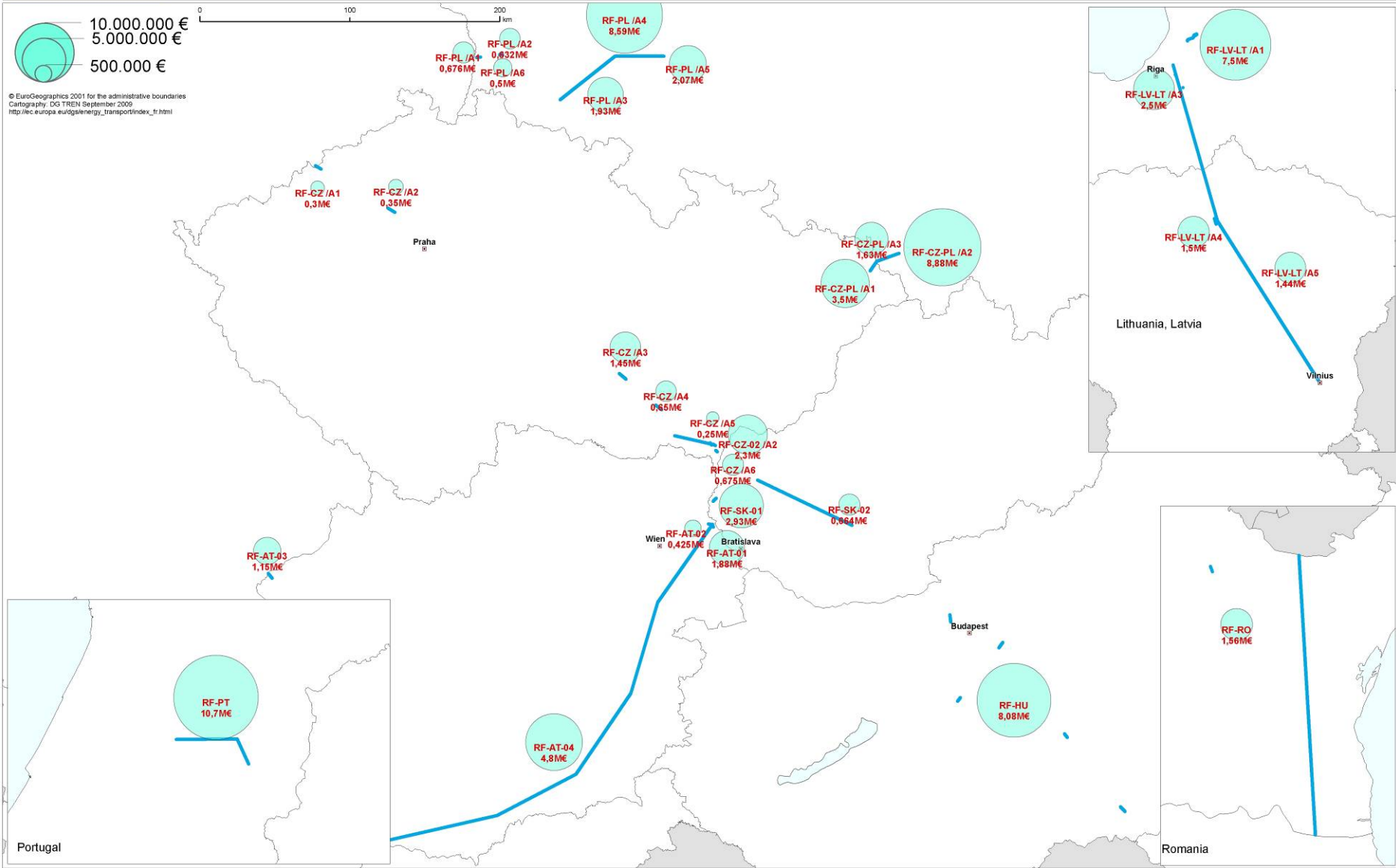

Selected proposals - Gas reverse flow

European Energy Programme for Recovery

© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries
Cartography: DG TREN September 2009
http://ec.europa.eu/energy_transport/index_fr.html

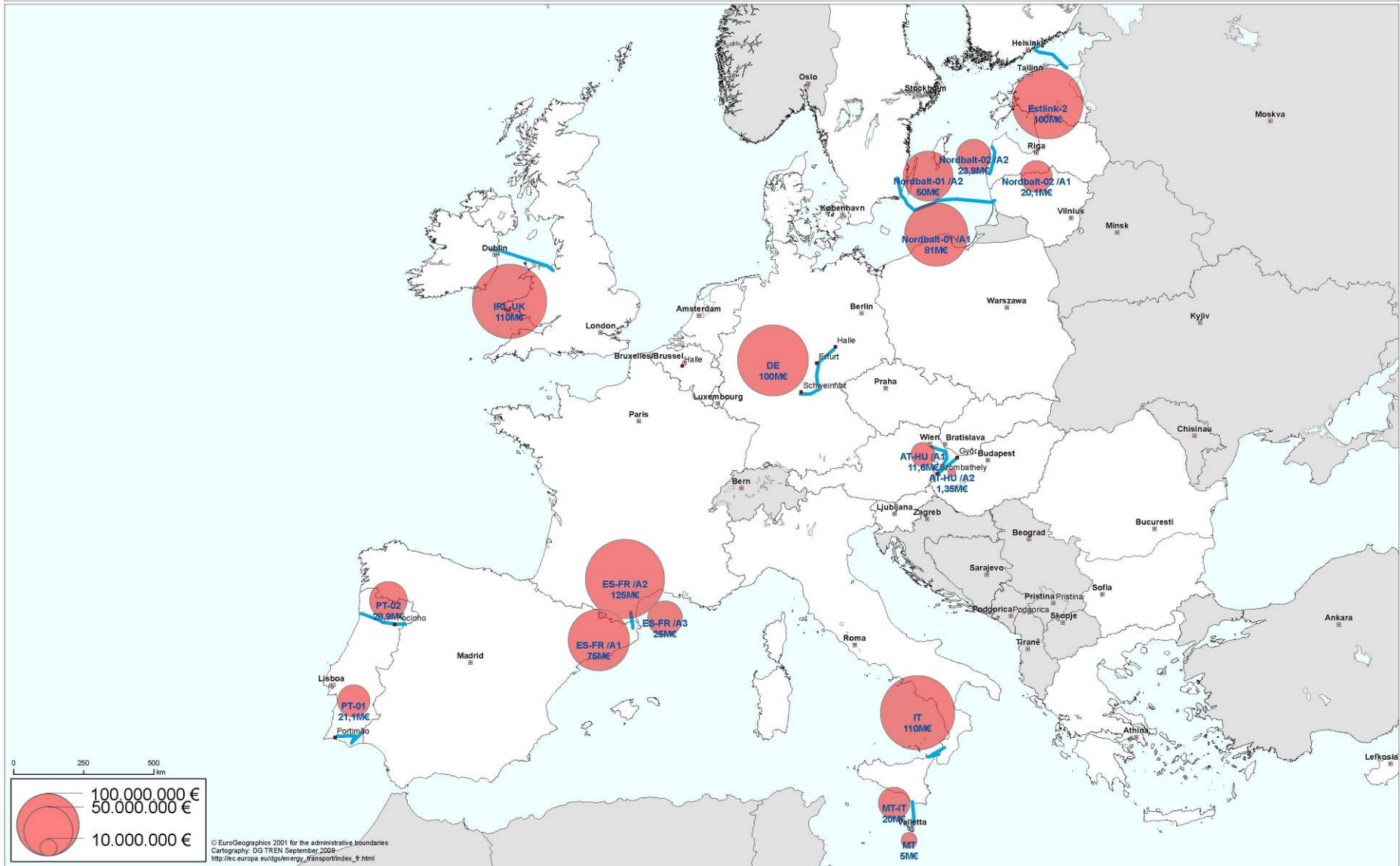

DA

DA

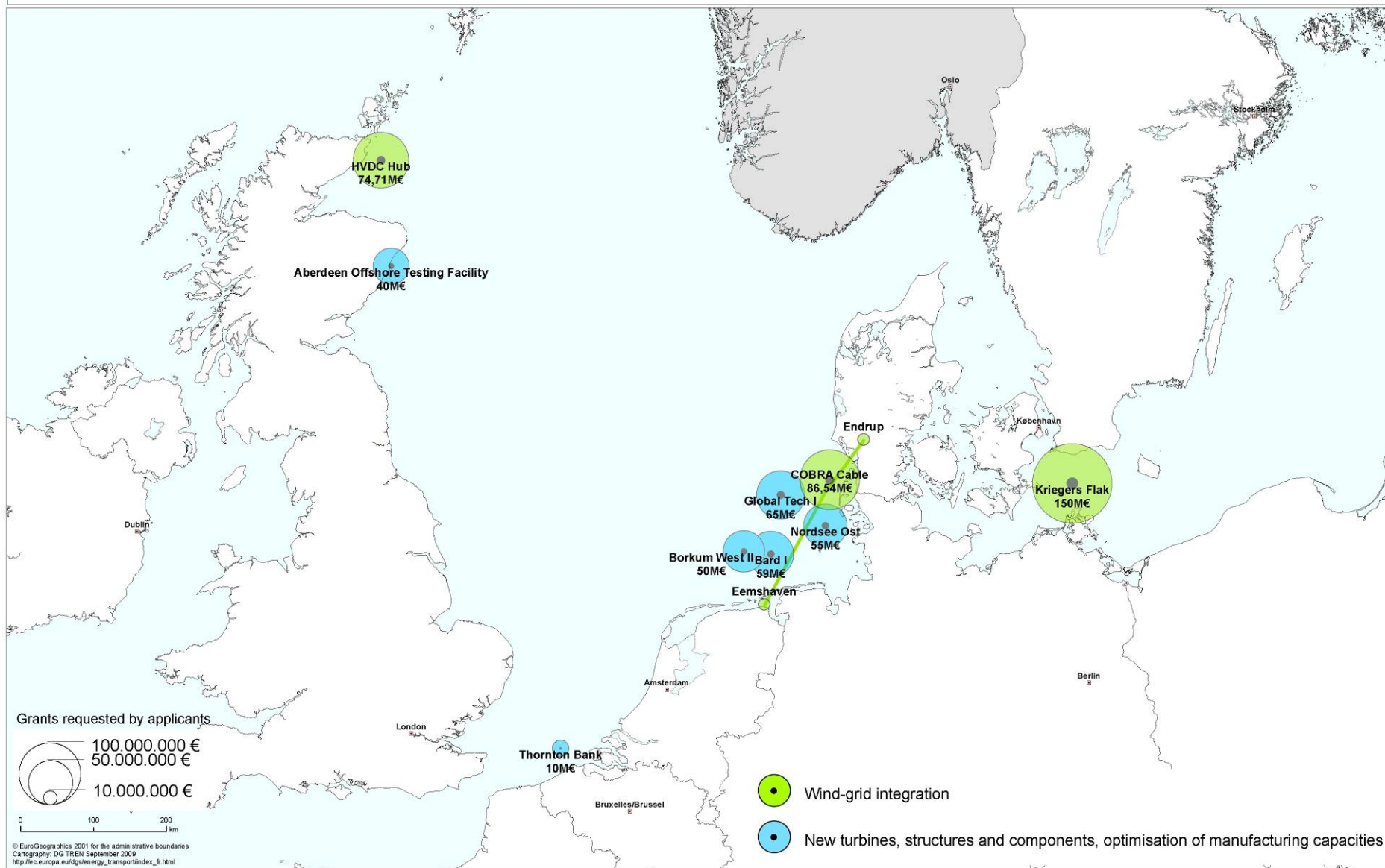

Selected proposals - Electricity interconnectors

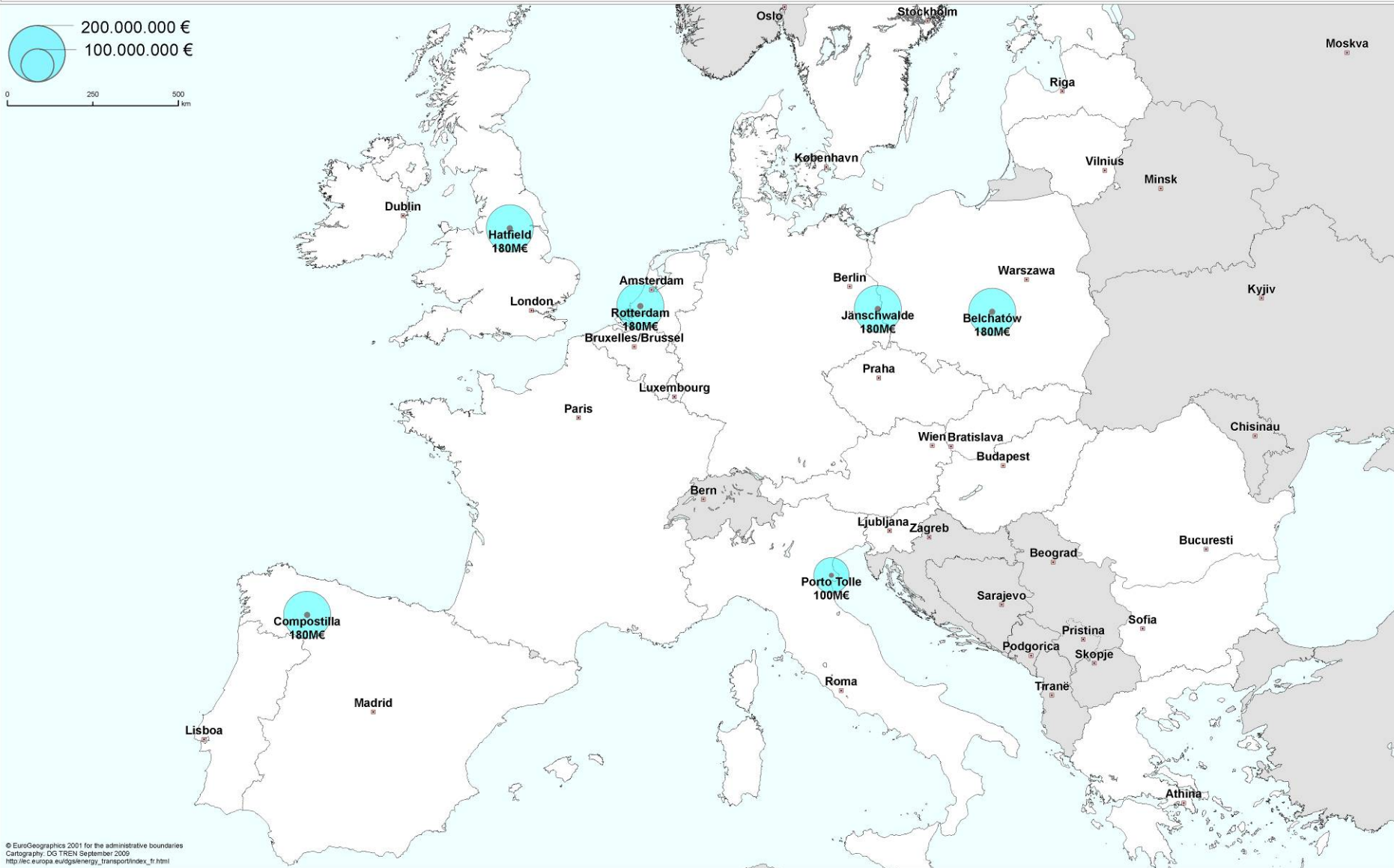

Selected proposals – Offshore Wind Energy

Selected proposals – Carbon Capture and Storage

© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries
Cartography: DG TREN September 2009
http://ec.europa.eu/eurogeographics/transport/index_fr.html

Tabel 1: GASFORBINDELSER

Projekter, der er nævnt i forordningen om genopretningsprogrammet	Ansøgerens navn	Land(e)	Maksimalt EU-tilskud i EUR
Nabucco	Nabucco Gas Pipeline International GmbH	AT, HU, BG, DE, RO	200 000 000
ITGI – Poseidon	IGI Poseidon S.A	GR, IT	100 000 000
Skanled/Østersørørledning	Energinet.dk	DK	100 000 000
	Gaz System S.A	PL	50 000 000
LNG-terminal i den polske havneby Świnoujście	Polskie LNG sp. z.o.o & Zarząd Morskich Portów Szczecin i Swinoujście S.A	PL	80 000 000

Forbindelse mellem Slovakiet og Ungarn (Vel'ký Krtiš – Vecsés)	FGSZ Natural gas Transmission Closed company Limited Eustream a.s	HU SK	30 000 000
Gastransmissionssystem i Slovenien fra den østrigske grænse til Ljubljana (ikke afsnittet Rogatec-Kidričevo)	Geoplin plinovodi d.o.o	SI	40 000 000
Forbindelse mellem Bulgarien og Grækenland (Stara Zagora - Dimitrovgrad-Komotini)	1) Public Gas Corporation of Greece (DEPA) 2) EDISON S.p.A 3) Bulgarian Energy Holding EAD	GR, IT, BG	45 000 000

Gasforbindelse mellem Rumænien og Ungarn	FGSZ Natural gas Transmission Closed company Limited SNTGN TRANSGAZ SA	RO HU	16 606 788
Udvidelse af gaslagringskapaciteten i det tjekkiske knudepunkt	RWE Gas Storage	CZ	35 000 000
Forbindelse mellem Ungarn og Kroatien	FGSZ Natural gas Transmission Closed company Limited	HU	20 000 000
Forbindelse mellem Bulgarien og Rumænien	1) S.N.T.G.N TRANSGAZ SA 2) BULGARTRANSGAZ EAD	RO, BG	8 929 000
Udbygning af det franske gasnet, der er del af Afrika-Spanien-Frankrig-aksen	1) GRTgas SA 2) TIGF SA	FR	175 765 000
GALSI (gasledning Algeriet-Italien)	Galsi Spa	IT	120 000 000
Gasforbindelsens vestlige akse, Larrau-delen	Enagas SA	ES	45 000 000
Rørledning Tyskland-Belgien-Det Forenede Kongerige	FLUXYS SA	BE	35 000 000
Forbindelse Frankrig-Belgien	FLUXYS SA & GRTgas SA	BE & FR	200 000 000
I ALT - GAS			1 301 300 788

Tabel 2: GASPROJEKTER MED TILBAGESTRØMNING

<p>Infrastruktur og udstyr, der gør det muligt at PUMPE GAS I MODSAT RETNING under kortvarige forsyningsafbrydelser</p>	REN-GASODOTU S.A	PT	10 700 750
	SNTGN TRANSGAZ SA	RO	1 560 000
	Baumgarten-Oberkappel Gasleitungsges m.b.H (BOG)	AT	1 883 500
	OMV Gas GmbH	AT	425 000
	OMV Gas GmbH	AT	1 150 000
	Trans Austria Gasleitung GmbH	AT	4 800 000
	NAFTA a.s	SK	2 936 121
	Eustream a.s	SK	664 500
	RWE Transgas Net, s.r.o	CZ	3 675 000
	FGSZ Natural gas Transmission	HU	8 078 500
	Latvijas Gaze & AB Lietuvos Dujos	LV	12 940 000
	Gas System S.A	PL	14 405 248
	RWE Transgas Net, s.r.o	CZ	2 300 000
RWE Transgas Net & Gaz-System S.A	CZ & PL	14 000 000	
Tilbagestrømning i alt			79 518 619

Tabel 3: ELFORBINDELSER

Projekter, der er nævnt i forordningen om genopretningsprogrammet	Ansøgerens navn	Land(e)	Maksimalt EU-tilskud i EUR
Estlink-2	1) Fingrid Oyj 2) Elering OÜ	FIN, ET	100 000 000
Forbindelse mellem Sverige og De Baltiske lande og udbygning af nettet i De Baltiske Lande	1) Affärsverket svenska Kraftnät 2) AB Lietuvos Energija	SE, LT	131 000 000
	Latvenergo AS	LV	44 000 000
Halle/Saale-Schweinfurt	1) Vattenfall Europe Transmission GmbH 2) Transpower stromübertragungs GmbH	DE	100 000 000
Wien-Győr	1) VERBUND-Austria Power Grid 2) MAVIR ZRt	AT, HU	12 989 800
Udbygning af forbindelsen Portugal-Spanien	REN - Rede Electrica Nacional S.A	PT	21 126 213
	REN - Rede Electrica Nacional S.A	PT	28 873 787
Forbindelse Frankrig-Spanien (Baixas - Sta Llogaia)	1) Red Electrica de España 2) Réseau de Transport d'Electricité	ES, FR	225 000 000
Nyt søkabel mellem Sicilien og det italienske fastland (Sorgente - Rizziconi)	Terna S.p.A	IT	110 000 000
Elforbindelse mellem Irland og Wales (Meath-Deeside)	Eirgrid	IRL	110 000 000
Elforbindelse Malta-Italien	1) Enemalta Corporation 2) Terna Spa - Rete Elettrica Nazionale	MT, IT	20 000 000
Elektricitet i alt			902 989 800

Tabel 4: PROJEKTER PÅ SMÅ ØER

Projekt, der er nævnt i forordningen om genopretningsprogrammet	Ansøgerens navn	Land(e)	Maksimalt EU-tilskud i EUR
Projekter på små isolerede øer	Ministeriet for handel, industri og turisme	CY ¹	10 000 000
	Enemalta Corporation	MT ²	5 000 000
I ALT			15 000 000

---

¹ LNG-projekt.

² Elektricitets-projekt.

Tabel 5: HAVBASERET VINDKRAFT

Projekttitle	Ansøgers navn	Maksimalt EU-tilskud i EUR
Østersøen – Kriegers Flak I, II, III: integration af eltransmissionsnet	50Herz (DE), Energinet.dk (DK)	150 000 000
COBRA CABLE	TenneT TSO B.V. (NL), Energinet.dk (DK)	86 540 000
Offshore HVDC hub	Scottish Hydro Electric Transmission Ltd. (UK)	74 100 000
BARD Offshore 1 (" BARD 1 ")	Ocean Breeze Energy GmbH & Co KG (DE)	53 100 000
Gravitationsfundamenter til havvindmølleparker på dybt vand med effektiv serieproduktion og hurtige anlægsprocesser (Global Tech I - Gravity Foundations)	Wetfeet Offshore Wind Energy GmbH (DE), Strabag Offshore Wind GmbH (DE)	58 550 000
Nordsee Ost havvindmøllepark	Essent Wind Nordsee Ost Planungs- und Betriebsgesellschaft GmbH (DE)	50 000 000
Borkum West II	Trianel Windkraftwerk Borkum GmbH & Co. KG (DE)	42 710 000
Aberdeen havvindmøllepark - Wind Deployment Centre	Aberdeen Offshore Wind Farm Limited (UK)	40 000 000
Optimeret logistik og innovative delkonstruktioner til den kystfjerne vindmøllepark på dybt vand på Thornton-banken	C-Power (BE)	10 000 000
I alt		565 000 000

Tabel 6: KULSTOFOPSAMLING OG -LAGRING

Land	Projekttitle	Ansøgers navn / Land	Maksimalt EU-tilskud i EUR
DE	Jaenschwale	Vattenfall Europe Generation	180 000 000
UK	Hatfield	Powerfuel Power Limited	180 000 000
IT	PorteTolle	Enel Ingegneria e prod.	100 000 000
NL	Rotterdam	Maasvlakte CCS Pjt CV	180 000 000
PL	Belchatow	PGE Elektrownia Belchatow	180 000 000
ES	Compostilla	ENDESA Generacion sa	180 000 000

DA

13Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

DA

I alt	1 000 000 000
-------	---------------

DA

14Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

DA